

Erdélyi Híradó

Kedden, $\frac{4}{19}$ (Áprili 19-dikén) 1834

Nagybritannia—Frantziaország—Németország—Svédország
Lengyelország—Olaszország—Mértéktár 241 -- 256 lap.

NAGYBRITANNIA

A' Morning-Herald ezt mondja: "A' mérés és állhatatos ellent-állása a' szerszerént kis lengyeleregnek egy szörnyeteg sokaság ellen, mellyet annak ellene vittek, szolgáltat emlékezetre az elszánt bátorságnak és nemzeti heroismusnak olyan példáját, mely a' legfelségesebb hērōsi tettel vetekedik, a' mit csak a' világ' históriája esmér. Nem verték ugyan le a' Lengyelek, úgy mint a' Görögök Marathonnal, és a' Svájtzok, a' murteni mezőkön, az ő' ellenségeiket egy ütközetben: hanem, ők azt tették — a' mi az erköltsi bátorságot és a' fizikai erők keményebb próbára tette-ki — ismételték a' véres viadalt, tartogatott vagy segítő-sereg nélkül, friss katonaság ellen, kiket szakadatlanul állítottak-elő napról-napra, hézagok' kipótlására, mellyeket az ő' heroismussok Törökország' meggyőzőinek a' sorában ejtett. Kétségekívül hibáztak ők, hogy a' Muszkáknak fegyverszünetet engedtek; mellyet Diebits nem kívánt volna *), ha olyan állapotban lett

*) Tudnivaló hogy a' Muszka hartztudósításban, egyenesen azt állítják, hogy ezt a' fegyverszünetet a' Lengyelek kívánták volna, és Diebits Hadmarsal, nem állott ugyan ára reá; de a' megsebesítetteket megengedte elhordani a' hartzmezőről. Ezen dolgot illetve, a' Párisba küldődött Követ A. Malewski Gróf, a' lengyel seregek mestere Fő-Gen. Adjátása, azt mon-

vólta, hogy a' hartzot folytathatja, és nem várta volna, hogy az alatt segítséget kap; miot mi, tudjuk is, hogy ő ezen 2 napi fegyverszünet' berekesztésével, oly' állapotban találta magát, hogy megtámadásait feleslegi erővel újjíthatta-meg. Azon hibát, mellyet a' lengyel Fővezér ez által' ejtett, ismét jóva tette ő nagyszívűsége által, midőn a' sereg' commandóját egy újabb, megkülönböztett talentum Tisztnek által engedte. Ez a' magaviselet méltó volna egy régi Rómához, a' ki tudta, hogy-tartozik minden szeméjjes tekintet a' hazaszeretnek engedni. — Chlopiczki is szépen távozatta-el az ő nevet bemotskoló gyanút; midőn ártatlanságát az ütközet' tűzpróbája alá vetette. Penitentiát tartott ő azon gyengeségéért, mellyet elébb bebizonyított, és vérével saját hívségét tisztán fenntartotta. A' Lengyelek, ez az első szabad nép' Európá-

dotta a' napokban, egy, a' Párisi Journalokba iktatott Levelben: "Egyenesen hamisság hogy mi kértük volna meg a' Muszkákat. Nem hagytam én el a' főszállást egy pillantatig is, és, erősíthetem, hogy a' kérelem, Witt Generáltól jött; és hogy, mi nem fogadtuk azt el. Én csak alkudozának minden részetskáját valamint az a' mellett forgott szeméjjelek' nevé-is elő-adhatnám." — A' halál és a' rabszolgaság között, csak a' függetlenség az, mellyet Lengyelországnak a' Frantziák' Királya megszerezhet.

ban, megmutatták hogy méltók régi függetlenségük vissza-nyerésére, bár mostojon vagy agyarkodjon az ő vitézi iparkodásokra a szerentse.

* A Globe ezt mondja: "Az Austriaiak mozgásai Franciaországban, próbara teszik az új francia Kabinét politikáját és erejét. Ha eltűri az ezt a belé-avatkozást, az olasz szabad országlozsekek elnyomatatnak, és az olasz Patrióták vére a vesztő-helyen fog foljni, a nélkül hogy egy kar felemelkedjen: úgy, a háború-felekezelt haragjának Franciaországban, nevedni kell. Talán bizhat Franciaország, hidegvérrel maradva más Státusok sorsa oránt, saját erejéhez; talán nem lesz kára utóbb-is, ha azon Státusok, melyek szabadok lenni akarnak, egymás-után letiportatnak, s így a hatartalan Hatalmak dolga a Státusok által megerössitetik, kik Franciaorszaghoz állának. Azomban, ez a politika, nintsen veszedelem nélkül, és minden esetre kedvetlen és ingerlő jelenet egy nemzetnél, mely egy dűsö revolutio által felingerlödven, hator dologhozfogó s egyszersmind rendkívül hiedelmetlen mind külső mind belső árulások eránt. Az Austriaiak sebess és hatalmas-megtámodásokat, a francia nép, visszás szabásba hasonlítja országlozsekegyengeségével a szabadság védelmezésében; és, valóban erős-is az a Ministerium, mely ezt a hasonlatosságot kiálthatja. Ezen nehésségekhöz a francia Ministerium részéről, úgy gondolják, hogy Parisban a kitörés pillantatjan all egy felkelési mozdulás. Ezt ugyan elnyomhatni; de csak további jele lesz azaz elmék nyugtalanságjoknak, kivált az olaszországi esetekkel együtt, külföldi háborút huz maga után; mely akkor, inkább könynyehbség mint veszedelem.

London, mártz. 21. — Az elkergetett Bourbonnak Agensei, nagyon szor-

galmatosok abban, hogy a' continens nagy Hatalmakat, eggyesült megtámodásra vegyék Frantziaország ellen.

* Madrasból, nov. 13-dikáig, Bombayból 17-dikéig jöttek-meg a' Híradók. Az utólsók, jelentik, hogy a' Cholera sok helyeken kiütött; és egy levelet hoznak Taurisból oct. 25-dikéről, 1850; mely szerént, az említett nyavaja szörnyű pusztitást tett, és több lakost seprett már el 10,000-nél. Calcutta-ban és Jessore-ben is dühösködött az. Az elsőben, sok Európai lett aldozatja; az utólsóban pedig inkább dúlta a' beun-születetteket. — Madras' védékén, oct. 1-jétől, nov. 12-dikéig olyan szárazság volt, a' mijjenre a' legöregebbek-sem emlékeznek. Egy veszedelmes hideglelést szerzett az, mely hovatovább nevedett.

A' Times és a' Morning-Chronicle ki kelnek a' Gloucesteri Hertzeg ellen, hogy a' reformbill ellen dolgozna, ha volna mivel; de a' betsületét felljebb betsűli a' Times, mint sem az eszt, s utolsó szava ez: Risum teneatis! — A' másik így szóll: "Egy bizonyos Printz, a' kit ugyan, nem tartanak Solonnak, hanem még is a' reform barátjának, és a' rabzolgaság ellenkezőjének, opponál most, a' mint halljuk, a' reformbill ellen: és, minthogy minden dolognak oka van; tehát, ezen ellenségeskedésnek, az az oka, hogy, hiszi magát Fő-vezérré tétetni. A' betsület-vadászat, veszedelmes indulat egy kis embernek. O-kir. Magassága, nem elégedvén-meg ellenséges kimutatásával a' bill ellen, nagy gyanuban van, hogy az udvarnál inselkedik a' Bill' elsűjjesítésére. Ez a' kis Printz jobb volna ha azt tenné, hogy míg idő van, fogadná-el az intést. Valamelyik barátja hadd tanátsolná neki, hogy ilyen időbea mint a' mostani, midőn semmi dolog nem álváló, ne tegye magát elsőnek a' nép-i-

gasságos óhajtásai' ellenkezői között.

A' Times mondja ismét, mártz. 21-
dikén: "A' tengeri hadiszállítvány (a'
Scheldébe) egészen a' frantzia országlószék'
helybe-hagyásával van; úgy-hogy, ha a'
mostani Ministerium Frantziaországban
fennáll, a' béke, nem fog megháborittatni.

FRANTZIAORSZÁG

A Courrier Français jelenti, hogy a lissaboni Levelek szerint, a katonai Biztosság 15 embert sententiázott már halálra, az utolsó történeteknél-fogva. Attól félnek, hogy még más halálos büntetések-is jönnek hozzájuk.

A Journal du Commerce ezt mondja: "Az országlöszék, a mint halljuk, meghatározta, hogy a Napoleon' allóképe ismét feltétlesen a Vendome piatzi oszlopra. Ez, olyan rendszabás, mely okosságot és ízlést bizonyít; hódolás az, a legnagyobb embernek, a mellyel valaha Frantziország bírt; egy veszedelmetlen hódolás egy olyan népnél, mely semmi más követelést a koronára nem esmér, hogy azokat, a kik azt magok szerzették vagy adták.

A Précurseur de Lyon állítja, hogy Turinban a Királynak veszedelmes betegsége miatt, egy Igazgatóságot állítottak-fel, melynek tagjai ezek: Carignan Prinz, Thaon de Revel Gróf, Montiglio Gróf és Barbaroux Gróf.

A Nationalban az itt következő olvashatni: "Respublica' és Tsászárság' katonái, Frantziaország' tartományainak lakosai, kik 1814- és 1815-ben, a szövetség' hadai által elpusztítottak. Legatariussai vagytok Napoleon Tsászárnak. (Ezen eredetirásokat küldötte hozzánk az Nationalhoz). Montholon Gróf). Az utolsó gondolkodásai tinétek szenteltet-

tek. Azt parantsolja ő testamentuma által, hogy az ő 200 millióra betsült tulajdon uradalmainak fele, azon Tisztek és Katonák között, a' kik 1792-től Waterlőig a' haza' függetlenségéért vaskodtak, és Frantziaország' tartományainak lakosai között osztassék-fel, kiknek 1814- és 1815-ben, mint vitézi magok-viseletjeknek, az ellenség' berontása' visza-verésében, fenyítékül mezejek elpusztított, házaik felperéseltettek. Azt a' betses dolgot bizta ő' reám St. Helenában apr. 25-dikén, 1821, hogyszent dolgokot' véde legyenek a' frantzia ország-löszék előtt, és az ő' tulajdon Uradalmait kívánjam vissza. — Az osztáj' módja, meg van a' testamentomban határozva. A' Tsászár saját uradalmi XVIII-dik Lajos' koronáját gazdagították 1815-ben. Meghaladta egy maganos ember-e-rejét a' lilomok' győzödelme' diademáját a' koronától újra elvenni. Tudta ezt Napoleon: hanem, az ő' lángelméje előre látta a' háromszínű zászló újj feltámasztását. A' haza' nagy haszonérdeklése parantsolta nekem a' várakozást, 'sat. Altenburg, mártz. 15. 1831. — Montholon General.

Beadott ez eránt a' megnevezett Gróf egy Kérőirást; de panaszkodik annak elmellőzéséről: holott a' lilomok' bív népkatonaságának egész milliarde-t (5-annyit) aclaimatióval szabtak-ki.

Az Alsókamara' mártz. 24-dikei ülésében, Murat Gaetan Úr, azonjavallatját — a' büntetéssel-fenyegetődzés' eltörlését, mellyet a' jan. 4-dikei törvény által 1816, a' napoleoni familia ellen kibotsátottak, és a' mely halálos büntesést és a' pólgari bírt-ok' megtagadását végzi — olvasta-fel. A' rólla lejendő értekezést vasárnapra állapította-meg a' Kamara. — Ezután, folytatták az értekezést a' Baudé Úr' javallatja felett,

ezek: Salvete, Duvergier de Hauranne, André, Amihan, Jacquinot Pampelune, Berbis, a' Petsétör, Marschal, de Riborolles, Baude, de la Rochefoucault, Odillon-Barröt, Cunin Gridaine, Delessert, Girod és más Urak.

* A' National ezt a' jegyzést teszi: "A' Seine Departement Associatiójához aláírók' nagy száma, szükségessé tette új Biztosságok' felállítását, mindegyik kerülethez 10 tagjával. (E' szerint, tsak Párisban, a' tsupa Biztosság 120 tagból áll). Ekkorig, 51 Departement követte már a' Mosel' és Seine' példáját. — A' Gazette így szöll:" Mindazoknak, a' mik Olasz és Lengyelországban történnek, ellenekre; ellenére a' 6 liniahajónak is, mellyek a' Schelde-ben megjelenének, hogy a' belgaországi Regens' Hirdetményere feleljenek, mi még mind-azt állítottuk, hogy a' háború' bibéje Párisban fog eldőlni, és a' Frautziaország' elrendeltetése, az országlószerék és a' liga, a' mozgás és ellentállás között lebeg.

A' Straszburger Zeitung írja Párisból mártz. 28-dikán este 5 órakor: Három tanácsülést tartottak Párisban a' Kurírok' megérkezése-ólta, mellyek az Austriaiak' Bolognába-ütését hírré adták. Az első jött szombatón a' Kíralyhoz; melyben meg van esmérve, hogy Bologna' elfoglalasa, a' korábban bevett fundamentomoknak által-hágása: hanem, más-felől jövő tudósításokra gondoljak, hogy várkozzanak. Megérkeztek ezek a' tudósítások-is tegnap. Egy első tanácsülést tartottak reggel, a' belső Ministernél, egy másodikat, este, a' Kíralynál. — It következik az, a' mit a' Kabinét' szándékából hírelnek. St. Aulaire Gróf, egy megbékéltető bizodalommal volt Rómába küldve, és alkudozások által kellett volna nekie a' Bolognaiakat a' Papa' uralkodasa alá vissza vinni, és Öszentségétől a' kezességnek egy részét,

mellyeknek bijjánossága miatt a' lazadás esett, a' népeknek megnyerni próbálni.

Az alkudozások' kimenetelég, végrehajtásáig egyeztek volt már meg; az austriai hadseregnek, szemmel-tartó állásban kelle vala vesztegelni. Az austriai Követ Párisban, mentégette azon bevett felételek' által-hágását annak sükséges-vólával, hogy a' felkelő seregektől fenyegetődött Róma városának, hirtelen kelle segedelmére menni; pedig már akkor, látta St. Aulaire a' Papát, és meghatalmástátította, hogy alkudozáshoz fogjon. A' mi Kabinétunk, a' mint mondják, meghatározta magát az austriai Követnek egy Jegyzést adni által, annak bejelentésére, hogy, ha 2 hét alatt az Austriaiak Bolognából ki nem takarodnak, és elébbi állásokat ismét el nem foglalnak; tebat, az afféle további elfoglalást úgy néznék mint ellenségeskedést. Ez az utolsó tanácsvégzés mérges vetekedéseket okozott; a' rendszabást hatalmason megtamodták Perier és Sebastiani, kik, ha Frautziaország háborúba bonyolodna, kilépésekkel fenyegetődtek.

NÉMETORSZÁG

A' leipzigig Zeitung a' tseh-határszélről, mártz. 18. — Az elő-nézések, minden órán háborúsabbak. Azt mondják, hogy Tsehország maga, 19000 új katonát ad. Lovat-is sokat vesznek. A' Journalok tsak 2500-ra mondják azt; mellyeknek darabját a' Státus 440 forinttal fizeti ezüstben. Azt mondják' hogy Károly fő-Hertzeg neveztetett volna Generalissimusz-nak, az egész táboron.

Rajna-burkusországól azt írják a' Köz-Híradók mártz. 25-dikán, hogy a' poseni hadsereg' regimentjei, útban vannak ére-felé; és, még ezen hónap' utólján megérkezhetnek, vagy legalább apr. első napjain, az ő' meghatározott helyekbe. Akkor már a' burkus szövetségí reisz (mint-

egy 75,000 ember) teljes számmal elő fogott állani. — A' mi' bór- és posztófabrikáink igen foglalatatosok ez' órában. Az utolsók, a' hollandus vásárookra is sokat készítenek: minthogy a' Hollandusok, nemzeti gyűlölségből a' Belgák eránt, a' burkus posztóknak adják az elsőseget a' Bolgákéi felett.

SVÉDORSZÁG

Stockholm, mártz. 18. — Ma azt erősítik, hogy a' nyár' elején egy francia és egy ang. hajóserég jelenének meg a' keleti tengeren; olyan hír, mely természettel nagy felindulást szerez. Azonkívül, a' mi' politikusaink nagyon szeretnék tudni az okát az igen sűrű Kurír-járásnak, mellyet ezen hónap' kezdete óta, Pétervár és Stockholm között vesznek észre. — A' Koronaprintzné' születése' napján, a' Király pénzt osztatott ki a' szemérmes szegényeknek, 100 ölfát pedig, jó-forma mennyiségű liszt és más élelembeli mellett, a' többiszegényeknek; valamint a' Koronaprintz is 60 ölfát adott ugyanezen tárgyra.

LENGYELORSZÁG

Varsó, mártz. 16. Azon oknál fogva, úgynond, mivel' a' német Zeitungok a' mi' véres tsatázásainkat annyiféleképpen, és egymást felforgató zavaros forrásból adták-elő, adjuk itt az egy hónapi ditsősleges verekedést igen röviden és igazságosan. — Minekutánna Diebits Hadmarsal a' muszka hadsereggel sok helyen az ország' határszélén betsapott, őszre szedte ő minden hadi-erejét Varsóval ellenben, a' hol a' mi' seregünk is rakásra gyűlt. A' Lengyelek' plánumában volt az, hogy odáig semmi ellentálláson ne törekedjen, hogy kitsiny seregünket annál-kevésbé darabolljunk - 's erőtelennítsük-el. Egyedülvaló kivétel ezen plánumból, volt a' dobrei ütközet, melyben, hogy, a' hadsereg' összehúzásának

kedvezzünk ama' mérész Skrzyneczki, 3 lengyel regementel 12 muszka regementet, reggeltől-fogva estig sakkban tartott, az ellenségtől egy zászlót elvett, és Diebits Hadmarsallal az első véres próbát megemertette, -- mit várhat a' lengyel vitésségtől. Febr. 19-dikén kibotsátkoztak a' Muszkák, az erdőszélben, Prágához közel, 's elkezdettek egy mérges ágyuzást. Elterjedt a' viaskodás Grochow- és Waver-nél. Nem ügyelvén az ellenség sokkal-többségére, melynek főképpen ágyúja sok volt, kikergették azokat jó állásokból, mellyet egy egerfás-erdőben elfoglaltak, 's vissza vonták magokat az erdőségekből. Másnap' ugyanazon próba, hasonló ellent-állás, azon győzedelem, reszüokról. Mi, maradtunk a' hartzmezőn, mellyen az ellenség 6000 holtakat és sebeseket hagyott. Ezek a' első ütközetek, mellyekben ismét 2 zászlót nyertünk, meggyőzték a' Hadmarsalt, hogy nem lessz neki oly' könnyű, mint elebb gondolta, Varsót megvenni, 's a' táborozásnak véget-vetni. Pihenést adott ő seregeinek, kik egészen eltsudalkoztak, hogy Lengyelekkel vannak szemben: mert azt hírelték vala köztök el, hogy a' táborozás' tzelja, Frantziaország volna. Újj segedelemre váraokoztak, hogy minket annál nagyobb bizodalommal támoghassanak-meg. Febr. 24-dikén ismét újjra kezdődött a' verekedés Chachoffski Gen. által, kit vissza-verték, és eltöröltetett volna, ha a' lengyel osztáljnak, Krukowiczki, vissza nem kellett volna menni Prágába, mivel' ennek a' Muszkák' kínálásából támodoft ütközetnek tsupán a' látzott tzelja lenni, hogy figyelmünket ére az oldalra vonja; míg Diebits, serege' derekával, febr. 25-dikén, a' mi' jobb szárnyunkat körül-veszi, 's kellőközönpökre rohan. Ez a' 25-dikei ütközet a' ditsőség' emlékoszlopa, mellyel a' vi-

lág' annalesei keveset mérköztethetnek-meg (kevés párját találják). 38,000 Lengyel állott szembe ezen emlékezetes nap-lefoljta alatt, 60 ágyúval, egy, 100,000 Muszkából álló sereggel 250 ágyúval. Mindön a' mi' seregünk — minekutána az ellenségnek minden iparkodását haszontalanná tette, és Diebits minden tartogatottait mozgásba indította — hátráló össze-tartó-mozdulást tett Prága-felé, ezt, az ellenséges Fővezér megverettetés' jeléül vette, s elő-lepinti válogatott vitézeit, egy meghatározó' tsapas megtételére. Az egerfas-erdőske, mely ezen nap' is tárgya volt az öldöklő tsatának, fedezte az ő hadi mozgásait. Mind-a' két-felől nyomultak-elő az utolsó muszka tartogatottak, regementek, mellyek győzhetetleneknek tartattak, rendkívül számos lovas-ágyúsággal; az erdőske előtt fekvő síkra. Az ő' nem várt mérges megtámadások megzavarta egy pillantag a' mi' sorainkat; de rögtön helyre-all a' rend ismét, dühös kétségbe-esésel rohannak a' mi' oszlopaink az ellenségre, két muszka lovas-regementet eltörtenek a' föld' színéről, s gyalogságaik, vonulnak vissza az erdőbe zurzavar közt. *) — Az ellenség' vesztességét, 24-és 25-dikén, lehet, legalább 12,000-re számlálni; 8000-re, a' Muszkák magok számlálják. Lenyomattatva a' mi' nyakas ellentállásunktól, a' magasságos Porta' meggyőzője 8 napig marad a' maga' állásában, a' nélkül hogy mottzanna; 9-dik nap' vonja

* Az Echo de Polonge jegyzést tesz: "Diebits Gróf azt írja had-tudósításában, az ütközet 8 werst-re kezdődött Prágához, és 4 werst-nyire oda végződött. Ez, azt akarja tenni: Reggel elindultam, minekutánna 4 werst-et útaztam volna, a' lengyel seregre toppantam, azt, megtámadtam, megtámadásomat egész nap' repetáltam, a' nélkül hogy a' Lengyeleket, tsak egy lépésre is vissza-nyomhattam volna, s akkor osztan — vissza vonultam.

magát vissza, már ennek, — akar őletem, akar hadi-szükségesek' nem-léte, akar betegségek miatt, mellyek táborába beharapództak, vagy hogy a' repdeső hír, Litvauban lázzadást terjesztett-el, akar, végre, hogy másutt szándékozik által-kapni a' Weichselen, — nem tudhatni.

Az a' hadsereg, mellyet Diebits, Geismár parantsolattja alatt, a' Prága' szomszédság-beli erdőkben hátra-hogyott, mely most szintűgy kényszerítettik magát visszahúzó, akarta a' nagy sereg' hátrálását fedezni, mely Pulawy-n alól a' Weichselbe szakadó Wieprz-hez vonúl. — Abban bízván, a' mit dolgoznak' szentséges hadseregünk' bátorsága belénk lehelt, — várjuk a' következőket. — Az ezeketán történeteket már tudjuk; mellyek röviden abból állanak, hogy Dwermiczki, elébb Geismar, azután Kreutz, Würtemberg Generálokat sorra verte, számos ágyúkat elszedte 'sat.

Krakó, mártz. 21. — Tegnap-ólia terjedt itt elő az a' hír, hogy a' muszka főszálláson, lengyel Küldöttekkel, alkudozáshoz fogtak. Örvendetes reménységgel kezdenek lenni a' békés eligazítás' lehetőségénél-fogva, és hogy előre fegyverszünet állana-be. Úgy láttzik, mérséklettebb hajlandóságot vett elő a' muszka Tsászár. Azomban, ezen alkudozásról senki-se vett itt tudósítást Varsóból; tsak az Utazók' szava után terjedt-el ez a' hír. Itt, az a' vélekedés az uralkodó, hogy a' Muszkák egynehány hónap előtt semmi fontos dologhoz nem foghatnának; és nagy dolog lenne nekik állásokat megtartani, mely sokat teszen az egymáshoz-közelítésre. — A' Chlopiczki Gen. egészségi állapotja, jóvív, reménylik, megtarthatják őtet a' hazának: azon nyughatatlansága-miatt nem gyógyúl hamar, mivel' a' munkáságba nem állhat vissza mindjárt.

A' Varsói Híradó mártz. 12-dikéről,

jeleati: "Az ellenség, mely Stanislawow-nál tanyáz, nagy szükségét lát. Parancsolatok mentek-ki, hogy túl Brzesc-ről és Volhyniából szállítsanak élelmet; de a' rossz utak, nem engedik a' hozatalt, és a' volhyniai társzekereket vissza botsáttották." — A' muszka szökevények nagyon panaszkodnak a' szörnyű szenvedésen és az élelem' szűkvoltán. A' betegségek óránként harapóznak tovább, és a' gyógyulásban nagy nehésségek adjak-
elő magokat, segítség' és Seborvos' szükség-
vólta miatt.

A' Dzimnik Powszechny, mártz. 10-dikéről ezt hozza: "A' podlachi Vajdaság szinte elpusztult már. A' Muszka, kezdik már a' férfi Lengyeleket Muszkaország' belsejébe vinni: a' faluk, takarékoson kirabolattak, és az ez által kétségbe-esett parasztok oda-hagyván lakjokat, az erdőkbe szédelegnek, koplalnak s fosztogatnak. — A' plock-i Vajdaságban 8 spiont fogtak meg, a' Sidót 2 Keresztényt, — a' Warszanski Kurir szerint. — A' Kuryr-Polski pedig arról tudósít, hogy a' muszka katonaság, mind-tsak hátrabb vonul visszafelé. Nagy rendetlenség uralkodik köztök; mindenestől szokógetnek azok hozzánk naponként. A' Kozákok, hogy a' szökőést gátolhassák, formás (ember-) lántzot kerítettek a' tábor körül; a' repülő szakaszok mindaddig tsatáznak velek, míg végre a' mi' előruokig jönnek: labodázóink szüntelen hordják-be a' fogjokat.

Külföldön annyira tsalhatatlannak tartották febr. 25-dikén a' Diebits' besétálását Varsóba, hogy az itteni Postán, Levelek érkeztek-meg az ő' Stábjá' Tiszteinek adrese alatt. — A' plock-i Vajdaság-nak nagy részéből kitakarodott az ellenség. Tegnáp' (mártz. 17) pultusk-i pólárok s másunnán-is érkeztek ide meg. A' Geismár seregtagja, egy Kozák rega-

menten kívül, egészen vissza vonta magát, túl Prágán. A' Kozákok egészen kirabolatták Ciechanow-ot.

** Varsó, ápr. 1. — A' Lengyel, mártz. 30-dikára víradóra éjjel által-mevén a' Weichselen, a' muszka hadsereg' előljáró osztájját, Geismar Gen.-Helytartó' vezérése alatt, megtámodván, megverték és Minsk-féle vissza-nyomták: mely veredésnek, a' Lengyelekre-nézve, számos jó következéseei lettek. A' varsói Kormány-szék e' felől kiadott tudósítása szerint, a' hónap' 31-dikén az ütközet mind-a' két részről nagyon heves és vérengező volt. Hoztak-be a' városba 4 elvett ágyút s egynehány száz muszka-fogjot. — Mi következése lesz a' Lengyelek' megtámodó törekedéseiknek, ha a' muszka had' derekáig úzik a' dolgot, — a' jövendők' leple alatt marad annak idejéig. — Dwerniczki Gen. Bilgoray-felé vontul, s a' mint van, vissza akar a' Weichselen menni, eleség' szökése miatt; mint hogy a' Muszka egy-nehány eleséges társzekereit elfogták volna.

OLASZORSZÁG

Messinából (Sicilia), mártz. 1-jéről, az itt következő fontos tudósítás érkezett: "Egyidő-olta sok kisebb-nagyobb földrengés uralkodván itt, végre, az Aetna új nyílást tört magán a' maga' vulkáni alakjainak kiokadására; a' kiütés, számbavehető volt. Nem Catania és a' tenger-felé ütött az most-ki, mint különben szokott; hanem a' sziget' belseje-féle, nyugottnak folj a' láva, Bronte-féle de ez a' helység ritka mappán van meg.

* Az Olaszországban utazók, a' helyett hogy most is, mint szoktak ezen idősakban, Nápoljából Rómába mennének; éppen megfordítva teszik utazásukat.

Kifóltozzuk másszor a' hézagot; most, niuts idő hozzá.